

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра практики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та

іноземної та слов'янської філології

А.М. Коваленко

«30» серпня 2018 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА**

Галузь знань 01 Освіта

Спеціальність 014 Середня освіта (мова і література (англійська))

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська та німецька мови)

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська та французька мови)

Перший рівень освіти

Мова навчання англійська

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології
«30» серпня 2018 р.

 (Громова Н.В.)

Суми - 2018

Розробники:

1. **Голубкова Н. Л.** - старший викладач кафедри практики англійської мови

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри практики англійської мови.

Протокол № 1 від «30» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри практики англійської мови _____ (к.ф.н.,
доцент Клочко Л.І.)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й		3-й	
Семестр			
V-й			
Лекції			
год.			
Практичні, семінарські			
28 год.			
Лабораторні			
год.			
Самостійна робота			
30 год.			
Консультації:			
2 год.			
Загальна кількість годин - 60		Вид контролю: поточний контроль, тести, екзамен	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Практична граматики» складена відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Англійська та німецька / французька мови) підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, яка була розроблена та внесена кафедрою германської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Програма спрямована на забезпечення базових знань граматичної будови (синтаксис) сучасної англійської мови, формування базових навичок і розвиток вмінь правильної мови в її усній та писемній формах, які необхідні для вчителів загальноосвітніх шкіл, здатних вирішувати типові професійні завдання щодо організації й здійснення навчально-виховного процесу.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Практична граматики» доповнює такі навчальні дисципліни, як: «Вступ до мовознавства», «Практика усного та писемного мовлення (англійська мова)», «Латинська мова» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Теоретична граматики англійської мови», «Історія англійської мови», «Лексикологія англійської мови» та «Стилістика англійської мови».

3. Результати навчання за дисципліною

<p>Знання знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи та критерії класифікації частин мови. 2. Граматичні категорії самостійних частин мови. 3. Функціональні особливості службових частин мови і незалежних елементів. 4. Основні ознаки речення та його класифікацію за різними критеріями. 5. Головні та другорядні члени речення та засоби їхнього вираження. 	<p>ПРЗ 4</p>	<p>Здатність продемонструвати знання та розуміння сучасних філологічних і дидактичних засад навчання англійської мови, особливостей використання мовних одиниць у певному контексті.</p>
---	---------------------	--

<p>Уміння уміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розпізнавати вищезазначені граматичні явища та співвідносити їх з певними значеннями; 2. Моделювати комунікативні ситуації, використовуючи вивчений граматичний матеріал; 3. Виконувати синтаксичний аналіз простого та складного речень. 	<p>ПРУ 1</p> <p>ПРУ 6</p> <p>ПРА 3</p>	<p>Уміння оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p> <p>Здатність використання гуманістичного потенціалу іноземної мови та світової літератури для формування духовного світу юного покоління України.</p> <p>Здатність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.</p>
<p>Комунікація: вести бесіду та робити усні повідомлення монологічного характеру на соціальні, навчальні та загальнокультурні теми, використовуючи активний лексичний мінімум і граматичний матеріал у зазначеному обсязі, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Спонтанно висловлюватися, обираючи стиль спілкування в залежності від обставин; 2) чітко висловлювати власну думку та робити висновки; 3) підтримувати бесіду; 4) надавати власні аргументи та реагувати переконливо; 5) обмінюватися інформацією та надавати поради щодо питань, пов'язаних із соціальними та навчальними аспектами життя студентів. 	<p>ПРК 1</p> <p>ПРК 2</p> <p>ПРК3</p>	<p>Володіння комунікативною компетентністю з української та іноземної мов, здатність удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень.</p> <p>Володіння основами професійної культури, здатність створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною мовами.</p> <p>Здатність забезпечити діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та світової літератури, створення умов для міжкультурної комунікації.</p>

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90–100	Знання, навички та вміння студента оцінюються на відмінно, якщо він не має заборгованості з жодної форми контролю; якщо він вільно володіє базовими лексичними одиницями; брав активну участь в обговоренні лексичних тем на семінарських заняттях; вміє вільно вести діалог на усі зазначені у робочій програмі лексичні теми; вміє вільно диференціювати та використовувати у усній і письмовій мові граматичні часи та граматичні конструкції.
82–89	Знання, навички та вміння студента оцінюються на добре, якщо він не має заборгованості з жодної форми контролю; вільно володіє теоретичними знаннями і вміє використовувати їх під час обговорення проблем на семінарських заняттях.
74–81	Знання, навички та вміння студента оцінюються на С, якщо він не має заборгованості з жодної форми контролю, володіє базовими теоретичними знаннями і застосовує їх при обговоренні лексичних тем на практичних заняттях.
64–73	Знання, навички та вміння студента оцінюються на задовільно, якщо він має незначні прогалини в теоретичних знаннях з курсу, недостатньо активно брав участь в обговоренні базових лексичних тем на семінарських заняттях.
60–63	Знання, навички та вміння студента оцінюються на Е, якщо він має прогалини в теоретичних знаннях з курсу. Рідко брав участь в обговоренні базових лексичних тем на практичних заняттях.
35–59	Знання, навички та вміння студента оцінюються на F, якщо він систематично не відвідував заняття без поважних причин (хвороба); має значні прогалини в теоретичних знаннях з курсу, не вміє використовувати ключові лексичні одиниці.
0–34	Знання, навички та вміння студента оцінюються на FX, якщо він пропустив більшу частину практичних занять без поважної причини (хвороба); не має теоретичних знань з курсу, не знає ключові лексичні одиниці.

**Розподіл балів
(для екзамену)**

РОЗДІЛ 1								
45								
T 1.1	T 1.2	T 1.3	T 1.4	T 1.5	T 1.6	T 1.7	T 1.8	T 1.9
Поточний контроль								
4	4	4	4	4	5	5	5	5
Контроль самостійної роботи								
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1
РОЗДІЛ 2								
30								
T 2.1	T 2.2	T 2.3	T 2.4	T 2.5				
Поточний контроль								
5	5	5	5	5				
Контроль самостійної роботи								
1	1	1	1	1				
Сума								
75								
Підсумковий контроль (екзамен)								
25								
Загальна сума								
100								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засоби діагностики: поточний контроль, тести, модульні контрольні роботи.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Морфологія. Загальна характеристика простого речення. Головні та другорядні члени речення. Засоби їх вираження.

Тема 1.1. Іменник. Загальна характеристика. Морфологічна та семантична класифікація іменників. Граматичні категорії. Категорія числа. Категорії відмінку. Проблема категорії роду. Синтаксичні функції іменника.

Тема 1.2. Прикметник. Загальна характеристика. Морфологічна та семантична класифікація прикметника. Граматичні категорії прикметника. Субстантивовані прикметники. Синтаксичні функції прикметників.

Тема 1.3. Займенник. Семантична класифікація займенників. Граматичні категорії займенників. Синтаксичні функції займенників.

Тема 1.4. Речення. Загальна характеристика речення. Основні ознаки речення. Комунікативні типи речень. Просте речення. Класифікація простого речення.

Тема 1.5. Підмет – головний член речення. Структурна та граматична класифікація підмета. Класифікація підмета за характером. Безособовий займенник «it» як підмет речення.

Тема 1.6. Присудок – головний член речення. Класифікація присудка. Простий дієслівний присудок. Складений іменний присудок. Складений дієслівний присудок: модальний, аспектний присудок. Змішані типи присудків.

Тема 1.7. Другорядні члени речення. Додаток. Структурні та граматичні типи додатків. Засоби вираження додатку.

Тема 1.8. Означення. Класифікація означення. Засоби вираження означення. Прикладка як особливий тип означення. Її типи

Тема 1.9. Обставина. Структурна та семантична класифікація обставин. Засоби вираження.

Розділ 2. Складне речення. Складносурядне речення. Складнопірядне речення. Типи пірядних речень. Змішані типи складного речення. Синтаксичний аналіз речення.

Тема 2.1. Складне речення. Загальна характеристика. Класифікація складного речення. Складносурядне речення. Класифікація складносурядного речення. Семантичні типи сурядності. Синтаксичний аналіз складносурядного речення.

Тема 2.2. Складнопірядне речення. Формальні індикатори пірядності. Типи пірядності. Пірядні підметові, присудкові, додаткові.

Тема 2.3. Підрядні означальні речення. Класифікація підрядних означальних речень.

Тема 2.4. Підрядні обставинні речення. Семантична класифікація підрядних обставинних речень.

Тема 2.5. Змішані типи складного речення. Складносурядне речення з підрядним. Складнопідрядне речення з сурядним.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма					Заочна форма						
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі					
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.		Самост.р	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. Морфологія. Загальна характеристика простого речення. Головні та другорядні члени речення. Засоби їх вираження.												
Тема 1.1. Іменник. Синтаксичні функції	4		2			2	4					4
Тема 1.2. Прикметник. Субстанти вочані прикметники. Синтаксичні функції прикметників.	4		2			2	4					4
Тема 1.3. Займенник. Синтаксичні функції займенників.	4		2			2	4					4
Тема 1.4. Речення. Загальна характеристика речення. Класифікація простого речення.	4		2			2	6		2			4
Тема 1.5. Підмет – головний член речення.	4		2			2	4					4

Структурна та граматична класифікація підмета.												
Тема 1.6. Присудок – головний член речення. Класифікація присудка.	4		2			2	4					4
Тема 1.7. Другорядні члени речення. Додаток.	4		2			2	4					4
Тема 1.8. Означення. Класифікація означення.	4		2			2	4					4
Тема 1.9. Обставина. Структурна та семантична класифікація обставин.	4		2			2	4					4
РОЗДІЛ 2. Складне речення. Складносурядне речення. Складнопірядне речення. Типи підрядних речень. Змішані типи складного речення. Синтаксичний аналіз речення.												
Тема 2.1. Складне речення. Загальна характеристика. Класифікація складного речення. Складносурядне речення.	4		2			2	6		2			4
Тема 2.2. Складнопірядне речення. Формальні індикатори підрядності. Типи підрядності. Підрядні підметові, присудкові, додаткові.	4		2			2	6		2			4

Тема 2.3. Підрядні означальні речення. Класифікація підрядних означальних речень.	4		2			2	4					4
Тема 2.4. Підрядні обставинні речення. Семантична класифікація підрядних обставинних речень.	4		2			2	3					3
Тема 2.5. Змішані типи складного речення. Складносурядне речення з підрядним. Складнопідрядн е речення з сурядним.	8		2		2	4					2	1
Усього годин	60		28		2	30	60		6		2	52

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Іменник. Загальна характеристика. Морфологічна та семантична класифікація іменників. Граматичні категорії. Категорія числа. Категорії відмінку. Проблема категорії роду. Синтаксичні функції іменника.	2	
2.	Прикметник. Загальна характеристика. Морфологічна та семантична класифікація прикметника. Граматичні категорії прикметника. Субстантивовані прикметники. Синтаксичні функції прикметників.	2	
3.	Займенник. Семантична класифікація займенників. Граматичні категорії займенників. Синтаксичні функції займенників.	2	
4.	Речення. Загальна характеристика речення. Основні ознаки речення. Комунікативні типи речень. Просте речення. Класифікація простого речення.	2	2
5.	Підмет – головний член речення. Структурна та граматична класифікація підмета. Класифікація підмета за характером. Безособовий займенник «it» як підмет речення.	2	
6.	Присудок – головний член речення. Класифікація присудка. Простий дієслівний присудок. Складний іменний присудок. Складний дієслівний присудок: модальний, аспектний присудок. Змішані типи присудків.	2	
7.	Другорядні члени речення. Додаток. Структурні та граматичні типи додатків. Засоби вираження додатку.	2	
8.	Означення. Класифікація означення. Засоби вираження означення. Прикладка як особливий тип означення. Її типи.	2	
9.	Обставина. Структурна та семантична класифікація обставин. Засоби вираження.	2	
10.	Складне речення. Загальна характеристика. Класифікація складного речення. Складносурядне речення. Класифікація складносурядного речення. Семантичні типи сурядності. Синтаксичний аналіз	2	2

	складносурядного речення.		
11.	Складнопідрядне речення. Формальні індикатори підрядності. Типи підрядності. Підрядні підметові, присудкові, додаткові.	2	2
12.	Означальні підрядні речення. Класифікація означальних підрядних речень.	2	
13.	Обставинні підрядні речення. Семантична класифікація обставинних підрядних речень.	2	
14.	Змішані типи складного речення. Складносурядне речення з підрядним. Складнопідрядне речення з сурядними.	2	
	Разом	28	6

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Голубкова Н.Л., Мандич Е.Г. Методичні рекомендації з практичної граматики англійської мови для студентів філологічних факультетів вищих навчальних закладів. Морфологія. Іменник. Прикметник. Займенник. - Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2013. – 46 с.
2. Голубкова Н.Л., Коваленко А.М., Спаська Л.А. Практикум з граматики англійської мови. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). - Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2014. – 140 с.
3. Грамматика английского языка: Морфология Синтаксис / Каушанская В.Л. и др. – М.: Старт, 2006. – 319 с.43.
4. Грамматика английского языка: Морфология / Кобрина Н.А. и др. – М.: Просвещение, 1985. – 288 с.
5. Коваленко А.М., Павлов В.В., Голубкова Н.Л. Основи синтаксису англійської мови. Навчальний посібник. - Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2010. - 118 с.
6. Сборник упражнений по грамматике английского языка / Каушанская В.Л. и др. - Л.: Просвещение, 1973. – 214 с.
7. Azar B.S. Understanding and Using English Grammar. – N.Y.: Pearson Education, 1999. – 476 p.
8. Eastwood J. Oxford Practice Grammar. – Oxford University Press, 1999. – 433 p.

Додаткові:

1. Черноватий Л.М., Карабан В.І. та інш. Практична граматика англійської мови. - Вінниця.: Нова книга, 2005.
2. Jenny Dooley, Virginia Evans Grammarway 4. – Newbury: “Express Publishing”, 1999.
3. Martin Hewings ADVANCED Grammar in USA. – Cambridge University Press, 2003.

4. Michael Swan Practical English usage. – Oxford University Press, 1997.
5. Vince M. Advanced Language Practice: English Grammar and Vocabulary.- Macmillan, 2003. – 326 p.

**9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна
(за потребою)**

1. Підручники та навчальні посібники (перелік у п. 8).
2. Тести для діагностики успішності студентів.